

การพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

The Development of Teacher' Competence on Learning Experience Management for the Self-Help Child Care Centers under the Napiang Subdistrict Administrative Organization, Kusuman District, Sakon Nakhon Province

กนิษฐา เหมือนยพรม *

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญาภรณ์ **

ดร.รัชฎาพร พิมพิชัย***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาของศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร 2) หาแนวทาง และ 3) ติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร และกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 12 คน โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ 2 วงรอบ แต่ละวงรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ 1) ขั้นการวางแผน (Planning) 2) ขั้นการปฏิบัติการ (Action) 3) ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation) และ 4) ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบทดสอบ แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละความก้าวหน้า

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร มีดังนี้
  - 1.1 สภาพในการจัดประสบการณ์ พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความเข้าใจในรูปแบบเดิม คือจัดกิจกรรมแบบไม่ค่อยมีจุดหมาย ไม่มีกระบวนการหลังการจัดประสบการณ์ทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ 2 ที่ว่าครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
  - 1.2 ปัญหาในการจัดประสบการณ์ พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และขาดหลักวิธีการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การดำเนินการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ขาดการบันทึกผลหลัง การจัดประสบการณ์และขาดการประเมินพัฒนาการเด็กในแต่ละกิจกรรมที่เป็นปัจจุบัน ส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
2. แนวทางการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในวงรอบที่ 1 ประกอบด้วย
  - 1) การศึกษาดูงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนนาอ้อย-คำสะอาด 2) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 3) การนิเทศติดตาม
 ในวงรอบที่ 2 ใช้การฝึกเขียนแผนประสบการณ์การเรียนรู้แบบเข้มข้นและการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ

คำสำคัญ : การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

* ครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโคกกกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3. ผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในด้านความเข้าใจ จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่า ครูผู้ดูแลเด็ก มีความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เท่ากับ 17.67 คิดเป็นร้อยละ 88.33 ด้านการ เขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$) ผลการนิเทศติดตามการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$)

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to examine the conditions and problems of teachers' competence on learning experience management for the Self-Help Child Care Centers under the Napiang Subdistrict Administrative Organization, Kusuman District, Sakon Nakhon province, 2) to establish guidelines for developing teachers' competence on learning experience management, and 3) to follow up the development of teachers' competence on learning experience management. The target group consisted of 12 participation teachers. This action research employed two spirals of four stages: planning, action, observation and reflection. The research instruments used were a test, a lesson plan assessment form, observation forms, interview forms, and a supervision form on learning experience management. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and a percentage progress.

The findings were as follow:

1. The conditions and problems of teachers in managing learning experience for the Self-Help Child Care Centers under the Napiang Subdistrict Administrative Organization, Kusuman District, Sakon Nakhon province revealed that:

1.1 In terms of the conditions, teachers employed traditional learning experience management based on their previous understanding. For example, the learning activities did not relate to the objectives. In addition, the teachers did not write a post lesson report. Consequently, the teachers' performance did not meet the requirement of the professional criteria standard II for teachers' competency on effective learning experience management and student-centered learning approaches.

1.2 In terms of problems, it was found that teachers lacked knowledge and understandings on learning experience management, written lesson planning principles, and lesson plan implementation It was also found that the teachers tended not to write a post lesson report, and child development assessment in each activity. This would affect ineffective learning experience management.

2. The suitable guidelines for developing teachers on learning experience management in the first spiral involved: 1) a technical visit to the Child Development Center of Na Ooy-Khamsaard Community, 2) a training workshop, and 3) a follow-up supervision. In the second spiral, the intensive written lesson plan and coaching supervision were employed.

3. The effects from the teachers' professional development on learning experience management revealed that: the teachers' understandings on learning experience increased to 17.67 out of 20, with the percentage of 88.33. In addition, the result of this study showed a high level mean score of 4.42 of effective

written lesson plans. The result from a follow-up supervision also reported the teachers were able to employ learning experience management, as a whole and each aspect, at a high level with a mean score of 4.58.

Keywords: Learning Experience Management.

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาในระยะเริ่มต้นของชีวิต เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปูพื้นฐานชีวิตที่ดีให้เด็กได้รับการเสริมสร้างพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เด็กทุกคนจึงควรได้รับการเลี้ยงดู ส่งเสริมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลต่าง ๆ ซึ่งจะนำมาสู่คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ต้องการให้เด็กไทยเป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาการตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพ ร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะ คุณธรรมและจิตสำนึกที่ พึงประสงค์ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีปกติสุข (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2550, หน้า 11)

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้ดูแลเด็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง ต้องการจะพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็ก ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดปัญหาการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ครูผู้ดูแลเด็กมีสภาพและปัญหาในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเตาะแตะ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร เป็นอย่างไร
2. แนวทางพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร มีอะไรบ้าง
3. ผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนครเป็นอย่างไร

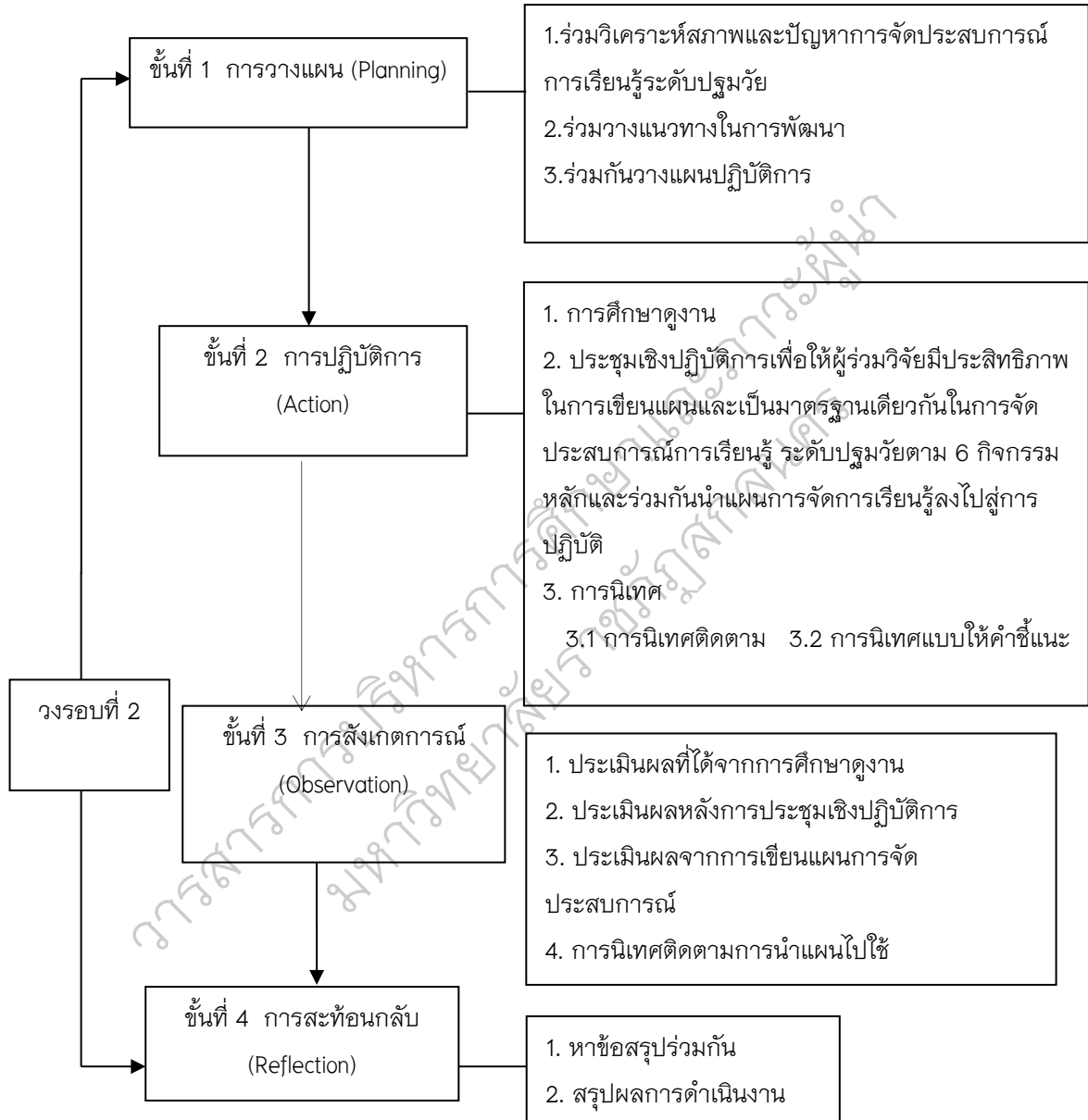
ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจสามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งมีขั้นตอน ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยประยุกต์ใช้แนวคิดของ Kemmis and McTaggart (Kemmis and McTaggart. 1988, อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์. 2551, หน้า 301 – 303) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)

- ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Action)
- ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation)
- ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection)

ระยะเวลาในการวิจัย

- 4.1 วงจรที่ 1 ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2556 ถึง วันที่ 30 ตุลาคม 2556
- 4.2 วงจรที่ 2 ระหว่างวันที่ 1-30 พฤศจิกายน 2556

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

- 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 12 คน ประกอบด้วย
  - 1.1.1 ผู้วิจัยในฐานะครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 1 คน
  - 1.1.2 ผู้ร่วมวิจัย ซึ่งเป็นครูผู้ดูแลเด็ก จากศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ 6 ศูนย์ จำนวน 11

คน ประกอบด้วย

- 1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

2. ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 2.1 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย
  - 2.1.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
  - 2.1.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 2.2 ผู้วิจัยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

พุทธศักราช 2546 มาเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน (กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551, หน้า 27) เพื่อพัฒนาความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาตามวัยและความสามารถของเด็กโดยใช้กิจกรรม 6 กิจกรรมหลัก ประกอบด้วย

- 2.2.1 กิจกรรมเสรี/การเล่นตามมุม
- 2.2.2 กิจกรรมสร้างสรรค์
- 2.2.3 กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ
- 2.2.4 กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม
- 2.2.5 กิจกรรมกลางแจ้ง
- 2.2.6 กิจกรรมเกมการศึกษา
- 2.3 แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย
  - 2.3.1 การศึกษาดูงาน
  - 2.3.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ
  - 2.3.3 การนิเทศติดตาม
- 2.4 แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย
  - 2.4.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2.4.2 นิเทศภายใน

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ มี 4 ประเภทได้แก่

- 1.1 แบบทดสอบก่อน-หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 1 ฉบับ
- 1.2 แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 1 ฉบับ
- 1.3 แบบสังเกต จำนวน 3 ฉบับ
- 1.4 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ฉบับ

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยขอหนังสือจากโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจากนั้นเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตัวเองได้แบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. ค่าร้อยละความก้าวหน้า

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็ก ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามความมุ่งหมาย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาของผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า

1.1 สภาพของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จากการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความเข้าใจในรูปแบบเดิม การจัดกิจกรรมยังไม่ค่อยมีจุดหมาย ไม่มีการบันทึกหลังการจัดประสบการณ์ทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ผ่านการประเมิน มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร

1.2 ปัญหาของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย คือ ครูผู้ดูแลเด็กขาดการดำเนินการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ขาดการบันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์ และขาดการประเมินพัฒนาการเด็กในแต่ละกิจกรรมที่เป็นปัจจุบัน และจากการสัมภาษณ์ผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย พบว่าผู้ดูแลเด็กยังขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

2. แนวทางการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย การศึกษาดูงานที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนนาอ้อย-คำสะอาด ในวันที่ 8 สิงหาคม 2556 ระหว่างเวลา 07.30-15.00 น. ในการศึกษาดูงานกลุ่มผู้ร่วมวิจัยแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และมีการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนรู้อย่างตั้งใจ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยวงรอบที่ 1 ใช้ระยะเวลา 2 วัน คือ ระหว่างวันที่ 13-14 สิงหาคม 2556 วงรอบที่ 2 ใช้การฝึกเขียนแผนการจัดการประสบการณ์แบบเข้มข้นเป็นเวลา 1 วัน คือ วันที่ 12 พ.ย. 2556 และการนิเทศติดตามในวงรอบที่ 1 โดยจัดกิจกรรมการนิเทศติดตามระหว่างวันที่ 21-29 ตุลาคม 2556 ในวงรอบที่ 2 การนิเทศแบบชี้แนะ (Coaching) โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 4-22 พฤศจิกายน 2556 โดยผู้นิเทศทั้ง 2 วงรอบ ได้แก่ ดร.พนารัตน์ บุตรชารี และนางสาววิชชุดา ดาคำ

3. ผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กวัย เตาะเตาะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนครมีการพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้

3.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่าก่อนการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กทั้ง 12 คน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยเท่ากับ 11.75 คิดเป็นร้อยละ 58.75 และผลการทดสอบครูผู้ดูแลเด็กหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.67 คิดเป็น ร้อยละ 88.33 โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้าหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการเท่ากับ 71.72

3.2 ผลจากการประเมินแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยใน วงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) โดยมีค่า ร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ (66.28)

3.3 ผลการนิเทศติดตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กโดยรวมและรายด้าน ใน วงรอบที่ 1 มีค่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดเกือบ ทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการประเมินผล ด้านพฤติกรรมของ ครูผู้ดูแลเด็ก และด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ มีเพียงด้านเดียวที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการเตรียมการจัดประสบการณ์

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะเตาะ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร อภิปราย ผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพและปัญหาของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของ ครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะเตาะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัด สกลนคร ดังรายละเอียด ดังนี้

1.1 สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กใน ศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะเตาะ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า ครูผู้ดูแลเด็ก จัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยตามความรู้ ความเข้าใจ ในรูปแบบเดิมๆ ที่เคยปฏิบัติมา

1.2 ปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กใน ศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะเตาะ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า ครูผู้ดูแลเด็ก ขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ทำให้ขาดการบันทึกหลังการจัด ประสบการณ์ ขาดการประเมินพัฒนาการเด็กในแต่ละกิจกรรม

2. แนวทางการพัฒนาผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ดังนี้

2.1 การศึกษาดูงาน ในการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยการไปศึกษาดูงานที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนนาอ้อย-คำสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ประโยชน์ของการศึกษาดูงาน คือ การช่วยให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์จริง ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ แนวคิดใหม่ๆ เพื่อเพิ่มเติมสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนเด็ก

2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการขึ้นในวันที่ 13-14 สิงหาคม 2556 ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยมีนางสาววิชชุดา ดาคำ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล 4 รัฐประชาชนุเคราะห์ เป็นผู้รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย สังกัดเทศบาลนครสกลนคร ดร.พนารัตน์ บุตรซารี ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดอนตาลโนนสูง เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนครเขต 1 มาเป็นวิทยากรพบว่าสามารถพัฒนากลุ่มเป้าหมายทั้ง 12 คน ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยมาก

2.3 การนิเทศภายใน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในช่วงวงรอบแรกใช้การนิเทศติดตาม ส่วนในวงรอบที่ 2 ใช้การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ ซึ่งดำเนินการโดยดร.พนารัตน์ บุตรซารี และนางสาววิชชุดา ดาคำ ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

3. ผลการพัฒนาผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า

3.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัย ผู้ร่วมวิจัยทั้ง 12 คน มีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัยโดยมีการบูรณาการกิจกรรม 6 กิจกรรม จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ทำให้ผู้ดูแลเด็กทั้ง 12 คน จากเดิมมีความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ร้อยละ 58.75 มาเป็นร้อยละ 88.33 ซึ่งถือว่าเป็นความรู้ที่อยู่ในระดับสูงและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2 การเขียนแผนของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า ครูผู้ดูแลเด็ก 12 คน สามารถเขียนแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้โดยมุ่งเน้นกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรมในวงรอบแรกอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) แต่เมื่อได้รับการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยการจัดอบรมการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ อีก 1 วัน จึงทำให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยสามารถเขียนแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้โดยมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.42$)

3.3 การจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้ง 12 คน ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย จิตวิทยา พัฒนาการเด็ก มีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ผลการพัฒนาผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ควรมีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาบุคลากร ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถนำแผนการจัดประสบการณ์ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการควรพิจารณาในเรื่องระยะเวลาและหัวข้อการประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้สอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรม จะทำให้การประชุมเชิงปฏิบัติการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ควรดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้น ส่งเสริม พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาและพัฒนารูปแบบการพัฒนาผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย โดยใช้รูปแบบหรือกิจกรรมอื่นๆ เช่น การศึกษาดูงาน การสัมมนา การวิจัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการผลิตสื่อ ผลิตเครื่องมือวัดผล และประเมินผลให้ตรงตามวัตถุประสงค์

2.3 ควรศึกษากระบวนการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาระดับปฐมวัยให้คุณภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.กรม กระทรวงมหาดไทย.(2550). *คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การ*

ปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น.

องอาจ นัยพัฒน์. (2551). *การออกแบบการวิจัยวิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพและผสมผสานวิธีการ*.กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.